

(۲) به سوی انقلابی سبز در جنگل کاری



یک مأمور جنگلکاری جزئیات یک پروژه توسعه جنگلکاری را که به یاری سازمان غذا و کشاورزی (فائو) انجام می‌شود، برای روستائیان حومه کاتماندو، در نپال، توضیح می‌دهد.

و هشت میلیون هکتار رسید و موجب خوشبینی تازه‌ای شد. بقای درختان که به طور میانگین تنها سی درصد بود نیز ممکن است وضع بهتری یابد. تصور نمی‌رود که چین به هدف بلند پروازانه خویش مبنی بر رساندن پوشش جنگلی به ۲۰ درصد تا سال ۲۰۰۰ دست یابد؛ اما تلفیق درختکاری فزاینده و مدیریت بهتر، چنانچه پایدار بماند، روند پوشش سراسری درخت را تشدید خواهد کرد.

شروع کار «برنامه عملیات جنگلداری مناطق گرمسیری» در اواخر سال ۱۹۸۵ این نوید را می‌دهد که جنگلداری در بین شاخصهای برتری رشد به جایگاه سزاوار خویش دست یابد. انستیتیوی منابع جهانی و بانک جهانی با مسئولیت توأم سازمان غذا و کشاورزی (فائو) و UNDP (برنامه رشد سازمان ملل)، برنامه عمل جنگلداری مناطق گرمسیری در پروژه درختکاری و کوشش در جلوگیری از قطع درختان جنگل در طول پنج سال خواهان سرمایه‌گذاری سریع ۸ میلیون دلار است.

راجیوگاندی نخست وزیر هند، برای برنامه توسعه پنج ساله بین ۱۹۸۵ تا ۱۹۹۰ برای جنگلداری اهمیت اساسی قائل شده است. پشتوانه مالی جنگلداری را تقریباً سه برابر کرده، و با تجدید سازمان وزارتخانه‌ها به جنگلداری امتیاز جدیدی داده است و برای رهبری «جنبش مردمی برای جنگلکاری» یک هیئت ملی آبادانی زمینهای بایر تأسیس کرده است.

آنچه در دهه‌های آینده انجام آن ضرورت دارد تا حدودی کوششی نظیر انقلاب سبز کشاورزی در دهه ۱۹۶۰ است؛ یعنی توسعه گونه‌های درختی اصلاح شده از نظر ژنتیکی و بسط گسترده منابع مالی و فنی برای احیای جنگلها. اما انقلاب سبز جنگلداری نیازمند ترویج گونه‌های بومی درختان و تنوع دادن

به سیستمهای کشاورزی - جنگلکاری است و بساید در پی بهره‌مند ساختن جمعیت‌های حاشیه‌ای، شامل مردم بی‌زمین باشند. درختکاری شتابنده‌ای که مردم فقیر را بهره‌مند نسازد، تنها در ظاهر موفق است. ■

طبیعت برای توسعه پوشش درختی شیوه‌های گوناگون بسیاری را به کار می‌گیرد. دانه‌های نارگیل شناور بین جزایر نسواچی گرمسیری، دانه‌های آسرودینامیک و میوه‌های لذیذی که حاملین جانوری را به طرف خود جلب می‌کنند از آن جمله‌اند. به همین ترتیب برای درختکاری به میزانی که نیازهای سوختی را برآورده سازد، منابع آب و خاک را ثبات بخشد و میزان دی‌اکسید کربن را در هوا کاهش دهد، برای بسیج انرژی انسانی و منابع مالی تدابیر گوناگون و ماهرانه‌ای لازم است.

برنامه‌های درختکاری زمانی بیشترین تأثیر را خواهد داشت که مردم محلی در طرح و اجرا شرکت داده شوند و از بهره خویش در نتیجه این موفقیت آگاه باشند. به عنوان مثال اگر علوفه نیازی بحرانی باشد، طرحی که گونه‌های غیر قابل چرا، مانند اکالیپتوس را ترویج می‌کند استقبال عام اندکی خواهد داشت. تدبیر طرحی برای احیای جنگل بدون توجه به نیروی محلی مانند اجازه دادن به تسجوز درمان توسط پزشکی است که از حال بیمار نمی‌پرسد. تعدادی از برنامه‌های درختکاری به موفقیت بسیاری دست یافته است. در هائیتی طرحی برای تشویق کشاورزی - جنگلکاری و درختکاری بین سالهای ۱۹۸۲ و ۱۹۸۶ موجب کاشتن بیش از ۲۷ میلیون درخت جوان شده است.

در گراگرد جهان، انجمنهای زنان، جوامع روستایی و گروههای وابسته به کلیسا در برنامه‌های درختکاری شرکت کرده‌اند؛ تنها در کیرالا، در هند حدود ۷۳۰۰ سازمان در این امر شرکت دارند.

در کنیا، جنبش کمربند سبز که با انجمن ملی زنان حمایت می‌شود بیش از ۱۵۰۰۰ کشاورز و نیم میلیون دانش‌آموز را در تأسیس مجتمع ۶۷۰ قلمستان شرکت داده و بیش از دو میلیون درخت کاشته است. به سال ۱۹۸۵، درختکاری سالانه در چین به دو برابر

عملیات درختکاری در لسوتو توسط جمعیت محلی.

